Puzzelen met heideblauwtjes

Tekst en foto's: Kars Veling

Ik begon zelf te twijfelen toen een aantal inzenders op de puzzelvlinder van november andere namen gaf dan ik zelf had gedetermineerd (kroonkruidblauwtje, *Plebeius argyrognomon*). Uiteindelijk is de dia zelfs naar Hongarije gestuurd om ook door een Hongaarse expert Zsolt Balint te laten benoemen. En wat bleek, hij was het eens met Jouke Altenburg , Hans Smeenk en Valerie Goethals, een vals heideblauwtje (*Plebeius idas*). Toen ook de andere foto van hetzelfde exemplaar (figuur 2) werd opgestuurd veranderde hij dat in heideblauwtje (*P. argus*), een soort die ook was genoemd door Gabriëlle Jager.

Figuur 1: Het icarusvblauwtje

Het is een moeilijke groep, waarvan drie soorten in het buitenland regelmatig te zien zijn, heideblauwtje, vals heideblauwtje en kroonkruidblauwtje. Van de heide in de naam van twee van hen moet u zich niets aantrekken. In het buitenland hebben deze vlinders niets met heide. Ze komen gewoon voor in bloemrijke graslanden.
Ze zijn te onderscheiden van andere blauwtjes doordat ze zilverblauwe schubjes hebben in de zwarte vlekken langs de buitenrand. Ook de kenmerkende witte wig, die bij veel andere blauwtjes van de buitenrand naar binnen loopt, ontbreekt (zie icarusblauwtje, figuur 1). In het Zuidelijke Bükkgebergte (waar Farm Lator ligt waar de foto gemaakt is) komen deze soorten samen voor en iets ten noorden, in het Aggtelek-gebergte komt daar nog een soort bij, het Oostelijk saffierblauwtje (*P. pylaon sephirus*), die ook door inzenders is genoemd, maar hierbij ontbreken de blauwe schubben en deze valt dus af.
Helaas was de foto wat donker afgedrukt, zodat met name de onderzijde van de voorvleugel wat moeilijk te zien was. Het ging wel om een mannetje, met een duidelijk blauwe

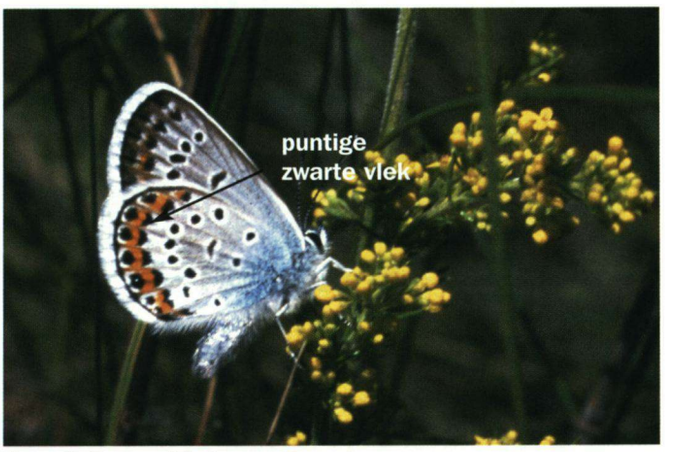

Figuur 2: De puzzelvlinder.

bovenzijde. Een vrij duidelijk en beslissend kenmerk heeft betrekking op de vorm van de zwarte vlekjes langs de buitenrand. Deze zijn vrij puntig (zie figuur 2) en dat is een onderscheidend kenmerk. Bij het kroonkruidblauwtje zijn die zeer stomp (figuur 3).
De keus tussen heideblauwtje en vals heideblauwtje is erg moeilijk. Het belangrijkste verschil tussen deze soorten zit hem in een spoor (een aanhangsel) aan de voorpoot. Heideblauwtje heeft die wel en vals heideblauwtje niet Helaas is dit kenmerk op de foto niet goed te zien. De grondkleur van het vals heideblauwtje is vaak bruinig, terwijl deze vlin-

Figuur 3: Het kroonkruidblauwtje.

der een prachtig blauwgrijze grondkleur heeft. Vaak zijn de zwarte stippen van het vals heideblauwtje ook erg klein. Het gaat hier dus hoogstwaarschijnlijk om een mannetje van het heideblauwtje. Er komt geen nieuwe puzzelvlinder, maar vanaf de komende nummers zal er wel regelmatig een artikel worden gewijd aan de herkenning van moeilijke soorten. ■